
Odbor za promet i turizam

2015/2258(INI)

27.4.2016

MIŠLJENJE

Odbora za promet i turizam

upućeno Odboru za zapošljavanje i socijalna pitanja

o provedbi Konvencije UN-a o pravima osoba s invaliditetom uz poseban osvrt na zaključne napomene Odbora UN-a za prava osoba s invaliditetom (2015/2258(INI))

Izjavitelj za mišljenje: Davor Škrlec

PA_NonLeg

PRIJEDLOZI

Odbor za promet i turizam poziva Odbor za zapošljavanje i socijalna pitanja da kao nadležni odbor u prijedlog rezolucije koji će usvojiti uvrsti sljedeće prijedloge:

- A. budući da se Ugovorom o funkcioniranju Europske unije (UFEU) zahtijeva da se Unija bori protiv diskriminacije na temelju invaliditeta pri utvrđivanju i provedbi svojih politika i aktivnosti (članak 10.) i da joj se daje ovlast za donošenje zakonodavstva kojim se odgovara na tu diskriminaciju (članak 19.);
- B. budući da se člancima 21. i 26. Povelje Europske unije o temeljnim pravima izričito zabranjuje diskriminacija na osnovi invaliditeta te se predviđa jednako sudjelovanje osoba s invaliditetom u društvu;
- C. budući da je Komisija, u svojim reakcijama na Rezoluciju Europskog parlamenta naslovljenu „Europa, prva turistička destinacija svijeta – novi politički okvir za turizam u Europi”¹ koje je usvojila 13. prosinca 2011., priznala da je potrebno svima zajamčiti besprijekoran lanac dostupnih usluga (prijevoz, smještaj, ugostiteljske usluge i atrakcije) i u tu je svrhu počela s aktivnostima za podizanje razine osviještenosti, poboljšanje vještina u sektoru turizma i, konačno, podizanje kvalitete turističkih objekata za osobe s posebnim potrebama ili invaliditetom;
- D. budući da potrebe osoba s invaliditetom, drugačijim sposobnostima i smanjenom pokretljivošću u područjima prometa, mobilnosti i turizma predstavljaju priliku za poslovne inovacije u sektoru prometnih usluga i usluga mobilnosti jer mogu dovesti do situacije od koje svi imaju koristi pružanjem usluga osobama sa svim vrstama invaliditeta (što uključuje, ali nije ograničeno na osobe sa smanjenom pokretljivošću, slijepe osobe, gluhe i nagluhe osobe, autistične osobe i osobe s intelektualnim ili psihosocijalnim poteškoćama) te svim drugim korisnicima tih usluga, vodeći se načelom „dizajna za sve”;
- E. budući da u Europi živi 80 milijuna osoba s invaliditetom ili drugačijim sposobnostima, što predstavlja šestinu ukupnog stanovništva;
  - 1. potiče Komisiju i Vijeće da se bolje pobrinu za potrebe osoba s invaliditetom te da njihove potrebe dosljedno uzimaju u obzir pri reviziji uredbi EU-a, kao što su one o pravima putnika u različitim prijevoznim sredstvima (uredbe (EZ) 1107/2006 i (EZ) 261/2004 o zračnom prometu, Uredba (EZ) br. 1371/2007 o željezničkom prometu, Uredba (EU) br. 1177/2010 o vodnom prometu i Uredba (EU) br. 181/2011 o autobusnom prijevozu), i prilikom izrade zakonodavstva, na primjer o pravima putnika u vezi s multimodalnim putovanjima; ističe da se 2010. godine EU u Europskoj strategiji za osobe s invaliditetom za razdoblje 2010. – 2020. obvezao na Europu bez barijera;
  - 2. poziva EU da pojača nadzor nad provedbom zakonodavstva o pravima putnika i uskladi rad nacionalnih provedbenih tijela te poziva države članice da poduzmu sve potrebne mjere za provedbu zakonodavstva EU-a u cilju poboljšanja pristupa prijevozu na lokalnoj, regionalnoj i državnoj razini za prijevozne i turističke svrhe (uključujući autobuse, taksije, javni gradski prijevoz te željeznički, zračni i vodni prijevoz i uključujući također

---

¹ SL C 56E, 26.2.2013., str. 41.

kolodvora, aerodroma i luka) te da se uhvate u koštac s preprekama Europi bez barijera, na primjer jačanjem kompetencija relevantnih provedbenih tijela u okviru zakonodavstva o pravima putnika kako bi se zajamčila istinska i jednaka prava za sve putnike s invaliditetom diljem EU-a, među ostalim u pogledu pristupačnosti i standardizacije, usklađivanja, tehničkih zahtjeva, poticaja za poduzeća, sindikalne politike i kolektivnih sporazuma;

3. poziva Komisiju da pojasni odgovornosti svakog pojedinog aktera uključenog u pružanje skrbi osobama sa smanjenom pokretljivošću, posebice kad je riječ o prelasku iz jednog oblika prijevoza u drugi, te da obavijesti Parlament o sudjelovanju udruga osoba s invaliditetom i njihovoj ulozi u provedbi propisa o pravima putnika;
4. poziva Komisiju i države članice da postignu napredak u provedbi Europske strategije za osobe s invaliditetom za razdoblje 2010. – 2020.; žali što je odgođena procjena sredinom razdoblja te strategije koja je trebala biti dovršena tijekom 2015. te poziva Komisiju da što prije dovrši tu procjenu te izvijesti o njoj;
5. snažno vjeruje u prednosti zajedničkih pravila o pristupačnosti na razini EU-a te stoga sa zanimanjem iščekuje brzo donošenje prijedloga Komisije za Europski akt o pristupačnosti¹;
6. ističe potrebu za donošenjem Europskog akta o pristupačnosti, koji je ključan za odgovaranje na sve probleme povezane s pristupačnošću za osobe sa smanjenom pokretljivošću u područjima prometa, mobilnosti i turizma, te kojim bi se osiguralo da su osobama s invaliditetom potpuno pristupačne usluge zračnog, autobusnog, željezničkog i vodnog prijevoza putnika, posebno u pogledu prijelaza s jednog prijevoznog sredstva na drugo i pristupa bez barijera svim javnim podzemnim vlakovima i željeznicama, internetskih stranica, usluga za mobilne uređaje, terminala za napredno prodavanje karata i informacije u stvarnom vremenu, samoposlužnih terminala, aparata za prodaju karata te aparata za prijavu korištenih za pružanje prijevoznih usluga putnicima;
7. uviđa da će mala i srednja poduzeća imati koristi od usklađivanja sa standardnim zahtjevima EU-a, kao alternative tome da se moraju prilagođavati nacionalnim pravilima koja se ne podudaraju; međutim žali što turistički proizvodi i turističke usluge prekogranične naravi nisu obuhvaćeni prijedlogom za Europski akt o pristupačnosti; ističe da na razini EU-a u pogledu turističkih objekata i usluga nisu poduzete daljnje mjere kojima bi se postupno uskladila klasifikacija smještaja uzimajući u obzir kriterije pristupačnosti;
8. poziva Komisiju da predloži da EU ratificira fakultativni protokol uz Konvenciju UN-a o pravima osoba s invaliditetom kako bi osobe s invaliditetom mogle bolje ostvariti svoja prava, osobito u pogledu nedostatka pristupa uslugama prijevoza i određenih aspekata izgrađenih objekata, uključujući turističke objekte i smještaje;
9. naglašava da je pristup bez prepreka uslugama prijevoza, vozilima, infrastrukturi i intermodalnim spojnim čvorištima, posebno u ruralnim područjima, ključan u jamčenju sustava mobilnosti koji po svojoj prirodi nisu diskriminirajući; u tom pogledu ističe da osobe s invaliditetom moraju imati pristup proizvodima i uslugama te da su potrebni

---

¹ COM(2015)0615.

daljnji naponi kako bi prijevozne i turističke usluge, vozila i infrastruktura postali pristupačni; podsjeća da u okviru Instrumenta za povezivanje Europe postoji mogućnost financiranja mjera u gradskim područjima te mjera za poboljšanje pristupačnosti za osobe s nekom vrstom invaliditeta, koje može obuhvaćati do 10 % troškova prilagodbe;

10. poziva Komisiju da u svojem godišnjem izvješću o izvršenju sredstava mreže TEN-T objavi informacije o napretku mjera i iznosu odobrenih sredstava za prilagodbu infrastrukture osobama s invaliditetom u okviru Instrumenta za povezivanje Europe i drugih vrsta financiranja sredstvima EU-a; također poziva Komisiju da djeluje u cilju promicanja većeg sudjelovanja u projektima prilagodbe infrastrukture osobama s invaliditetom, uključujući, među ostalim, održavanje informativnih sastanaka s potencijalnim ulagačima;
11. u tom smislu ističe važnost financiranja mjera u gradskim područjima gdje ljudi češće moraju prelaziti s jedne vrste prijevoza na drugu i gdje se osobe s nekim oblikom poteškoće u kretanju susreću s najviše problema;
12. naglašava da je pristupačnost ključna kako bi osobe s invaliditetom mogle u potpunosti iskoristiti europske turističke ponude;
13. ističe da bi prioritet politika digitaliziranog tržišta mobilnosti trebali biti uvijek pristupačni formati pomoću kojih bi se svim osobama pojednostavio pristup bez obzira na vrstu invaliditeta upotrebom pristupačnih jezika, formata i tehnologija primjerenih za različite vrste invaliditeta, uključujući znakovne jezike, Brailleovo pismo, augmentativne i alternativne komunikacijske sustave te druga dostupna sredstva, modalitete i oblike komunikacije koji im odgovaraju, što uključuje i lako razumljiv jezik ili piktograme, podnaslove i osobne tekstualne poruke za informacije povezane s putovanjem, rezervacijom i kartama, omogućujući upotrebu više od jednog osjetila; potiče Komisiju da u pogledu prijevoznih infrastruktura i usluga uspostavi odgovarajuće nadzorne i kontrolne mehanizme kojima će se pristupačnost i pomagala za osobe s invaliditetom jamčiti i u sustavima javnog prijevoza u svim državama članicama;
14. ističe da bi se osobama s invaliditetom trebalo omogućiti da se informiraju o multimodalnim i prekograničnim uslugama za prijevoz od vrata do vrata kako bi mogli odabrati najodrživiju, najpovoljniju i najbržu ponudu te je rezervirati i platiti preko interneta;
15. traži da budu dostupne informacije o putovanjima u stvarnom vremenu kako bi osobe s invaliditetom prije polaska na put mogle dobiti informacije o eventualnim smetnjama ili alternativnim mogućnostima putovanja;
16. pozdravlja pilot-projekt europske iskaznice za osobe s invaliditetom; poziva uključene države članice i Komisiju da po potrebi uzmu u obzir i koriste najnovija tehnološka dostignuća, posebno u području intermodalnosti, interkonektivnosti i interoperabilnosti, te ističe da se pri osmišljavanju proizvoda povezanih sa zračnim, autobusnim, željezničkim i vodnim prijevozom putnika mora uvijek primjenjivati načelo „univerzalnog dizajna” kako bi se u potpunosti poštovali zahtjevi za pristupačnost; potiče sve države članice da se pridruže inicijativi za europsku iskaznicu za osobe s invaliditetom i poziva Komisiju da dodijeli potrebna financijska sredstva za razvoj europske iskaznice za osobe s invaliditetom kao projekta na razini cijelog EU-a;

17. poziva Komisiju i države članice da poduzmu mjere kako bi se osobama s invaliditetom omogućila jednostavna uporaba broja 112 za hitne slučajeve bilo gdje u Europi;
18. naglašava da posebnu pozornost treba posvetiti pomoćnim tehnologijama kojima se osobama s invaliditetom omogućava neovisan život i da se stečeno znanje o potrebi za uslugama mobilnosti i turističkim uslugama bez prepreka mora u potpunijem obliku uvrstiti u buduće istraživačke i inovacijske programe, poput onih u okviru Obzora 2020.; ističe da će stoga biti potrebno poboljšati i uskladiti statističke podatke na europskoj razini i razmjenjivati najbolje prakse;
19. poziva Komisiju da potiče istraživanje, prikupljanje podataka i razmjenu dobrih praksi u dogovoru s organizacijama koje zastupaju interese osoba s invaliditetom te da pruža redoviti pregled podataka o pristupačnosti turističkim uslugama za osobe s invaliditetom, kao što se nalaže u dvama prilogima Uredbi (EU) br. 692/2011 o statistikama o turizmu;
20. ističe da se u okviru turističkih usluga moraju uzeti u obzir posebne potrebe osoba s invaliditetom, kao što su jednostavan pristup informacijama i komunikaciji te objektima kao što su sobe, kupaone, zahodi i ostali unutarnji prostori;
21. traži od relevantnih tijela u državama članicama da pripreme strategije za podizanje razine osviještenosti o pravima osoba s invaliditetom, da olakšaju osposobljavanje osoblja zaposlenog u sektorima prometa i turizma u pogledu podizanja razine osviještenosti i jednakog postupanja prema osobama s invaliditetom te da potaknu suradnju i razmjenu dobrih praksi između europskih organizacija koje se bave invaliditetom te javnih i privatnih subjekata nadležnih za prijevoz; apelira da materijali za osposobljavanje budu dostupni i u pristupačnim formatima;
22. ističe da osoblje u sektoru zračnog prometa mora proći kroz oštro osposobljavanje kako bi zračni prijevoznici mogli osobama s invaliditetom pružiti odgovarajuće usluge; ističe da je potrebno obratiti posebnu pozornost na to da osoblje zna rukovati invalidskim kolicima, a da ih pritom ne ošteti;
23. smatra da načelo „turizam za sve” treba biti referentna točka za svako djelovanje povezano s turizmom na nacionalnoj, regionalnoj, lokalnoj ili europskoj razini; ističe da bi pružatelji usluga u sektoru turizma trebali uzeti u obzir potrebe osoba s invaliditetom promicanjem prilagodbe struktura i aktivnosti osposobljavanja osoblja.

**REZULTAT KONAČNOG GLASOVANJA
U ODBORU KOJI DAJE MIŠLJENJE**

Datum usvajanja	26.4.2016
Rezultat konačnog glasovanja	+: 42 -: 1 0: 1
Zastupnici nazočni na konačnom glasovanju	Daniela Aiuto, Lucy Anderson, Marie-Christine Arnautu, Inés Ayala Sender, Georges Bach, Izaskun Bilbao Barandica, Deirdre Clune, Michael Cramer, Luis de Grandes Pascual, Andor Deli, Karima Delli, Isabella De Monte, Ismail Ertug, Jacqueline Foster, Tania González Peñas, Dieter-Lebrecht Koch, Stelios Kouloglou, Merja Kyllönen, Bogusław Liberadzki, Peter Lundgren, Gesine Meissner, Cláudia Monteiro de Aguiar, Renaud Muselier, Jens Nilsson, Markus Pieper, Salvatore Domenico Pogliese, Gabriele Preuß, Dominique Riquet, Massimiliano Salini, Claudia Schmidt, Jill Seymour, Claudia Tapardel, Keith Taylor, Pavel Telička, István Ujhelyi, Peter van Dalen, Wim van de Camp, Elissavet Vozemberg-Vrionidi, Janusz Zemke, Roberts Zile, Kosma Zlotowski, Elżbieta Katarzyna Łukacijewska
Zamjenici nazočni na konačnom glasovanju	Rosa D'Amato, Jill Evans, Michael Gahler, Maria Grapini, Karoline Graswander-Hainz, Marek Plura, Davor Škrlec, Dubravka Šuica, Ruža Tomašić, Evžen Tošenovský, Henna Virkkunen